

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM
2011-12-15
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
11384-11 E, 11457-11 E och
11485-11 E
Enhet 2:2

SÖKANDE

LM Informationstjänst, FI FO nr 1935926-7
Smidesvägen 10
171 41 Solna

Ombud: Advokat Carl Bokwall och/eller jur.kand. Lena Salomonsson
Advokatfirman Cederquist KB
Box 1670
111 96 Stockholm

MOTPARTER**Mål nr 11385-11:**

1. Göteborgs Universitet, 202100-3153
Box 100
405 30 Göteborg

2. Högskolan i Halmstad, 202100-3203
Box 823
301 18 Halmstad

3. Högskolan i Väst, 202100-4052
461 86 Trollhättan

4. Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap, 262000-1491
Box 12133
402 42 Göteborg

Mål nr 11457-11:

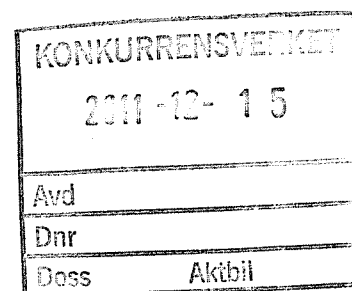
5. Högskolan i Borås, 202100-3138
501 90 Borås

6. Högskolan i Jönköping, 826001-7333
Box 1026
511 11 Jönköping

7. Högskolan i Skövde, 202100-3146
Box 408
541 28 Skövde

Mål nr 11485-11:

8. Karlstads universitet, 202100-3120
651 88 Karlstad

Dok.Id 119663

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 53197 400 15 Göteborg	Sten Sturegatan 14	031 - 732 70 00 E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se	031 - 711 78 59	måndag – fredag 09:00-15:00

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM

Sida 2
11384-11 E, 11457-11 E
11485-11 E

9. Örebro universitet, 202100-2924
701 82 Örebro

SAKEN

Offentlig upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling;
förkortad LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM**Sida 3
11384-11 E, 11457-11 E
11485-11 E**BAKGRUND**

Göteborgs Universitet, Högskolan i Halmstad, Högskolan i Väst, Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap, Högskolan i Borås, Högskolan i Jönköping, Högskolan i Skövde, Karlstads Universitet och Örebro Universitet (Lärosätena) genomför en upphandling av tidskriftprenumerationer, Dnr B6 66/11 005. Vid anbudstidens utgång hade fyra leverantörer inkommit med anbud. Enligt tilldelningsbeslut den 30 september 2011 ska kontraktet tilldelas EBSCO Information Services (EBSCO).

YRKANDEN M.M.

LM Informationstjänst (LM) yrkar att upphandlingen ska göras om. I andra hand yrkas att upphandlingen inte får avslutas innan rättelse vidtagits på sätt att utvärderingen görs om varvid LM ska tilldelas samma poäng som EBSCO avseende kriterierna "Kundservice och kommunikation" och "Elektroniska tidskrifter". LM anför i huvudsak följande. Sammantaget strider Lärosätenas handlande mot kraven på transparens och likabehandling enligt 1 kap 9 § LOU. LM har lidit skada i den mening som avses i 16 kap 1 § första stycket LOU. Eftersom det är fråga om brister i förfrågningsunderlaget är rättelse inte en tillräcklig åtgärd. Upphandlingen måste göras om. – Den utvärderingsmodell som använts i upphandlingen avseende utvärderingskriteriet "Kvalitet" uppfyller inte LOU:s krav på transparens och likabehandling. Bristen består i avsaknaden av poängkriterier vilket lett till att Lärosätena haft fri prövningsrätt av anbudet. Därutöver har Lärosätena premierat omständigheter som inte efterfrågats i förfrågningsunderlaget. Till följd av bristerna har anbudsgivarna inte getts tillräcklig insikt om vad som skulle komma att tillmätas betydelse vid prövningen av anbudet och har därför inte kunnat utforma sina anbud på ett ändamålsenligt sätt. Som en konsekvens härav går det inte heller i efterhand att kontrollera att transparens- och likabehandlingsprinciperna har upprätthållits

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM

Sida 4
11384-11 E, 11457-11 E
11485-11 E

genom hela upphandlingen. LM utvecklar sin talan i huvudsak enligt följande.

Avsaknad av poängkriterier: I kravspecifikationen anges underkriteriernas delkrav och kriterier till viss mån vad underkriterierna omfattar och att anbudsbedömningen sker i en skala mellan 0 – 100, men inte vad som krävs för att erhålla respektive poäng. Eftersom det inte framgår av förfrågningsunderlaget närmare utifrån vilka kriterier som poängsättning skett och vad som krävts för att erhålla de olika poängen har Lärosätena lämnats ett oacceptabelt stort utrymme för fritt skön vid utvärderingen av anbudet under kvalitetskriteriet. Enligt gällande rätt är det inte förenligt med principerna om transparens och likabehandling att inte ange de principer eller kriterierna som bestämmer poängsättningen vid utvärderingen. LM ifrågasätter inte Lärosätenas rätt i sig att använda en relativ utvärderingsmodell. Mot bakgrund av utformningen av förfrågningsunderlaget framgår dock att kriteriet "A. Kvalitet" inte är avsedd att utvärderas relativt. Förfrågningsunderlaget anger att vid utvärderingen av kriteriet "A. Kvalitet" görs en "samlad bedömning av svaren på de i kravspecifikationen ställda kraven och frågorna enligt punkterna 5.2 – 5.8 och samlad bedömning av referenstagningen enligt punkt 5.2.1". Det nämns inget om att bedömningen ska ske genom en jämförelse mellan anbudet inte heller framgår det på annat sätt av förfrågningsunderlaget att utvärderingen skulle vara relativ. Att Lärosätenas utvärdering är relativ är snarast en oundviklig följd av avsaknaden av poängkriterier.

Premierat omständigheter som inte efterfrågats i förfrågningsunderlaget: I tilldelningsbeslutet har utvärderingen kommenterats. Kommentarna är inte heltäckande och det går inte att utläsa varför respektive anbudsgivare tilldelats respektive poäng. Det framgår dock att Lärosätena beaktat omständigheter som överhuvudtaget inte efterfrågats i förfrågningsunderlaget. Avseende underkriterier "Kundservice och Information" har EBSCO tilldelats betyget "mycket väl godkänt" och erhållit 100 poäng. LM:s anbud har bedömts vara "Väl godkänt" och 75 poäng. Av tilldelningsbeslutet

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM

Sida 5
11384-11 E, 11457-11 E
11485-11 E

framgår att EBSCO och Swets Information Services AB (Swets) har premierats för att de är internationella organisationer med kontor baserade i andra tidszoner vilket enligt Lärosätena kan underlätta hanteringen av ärende. Det framgår inte av förfrågningsunderlaget att internationella organisationer ska premieras vid poängsättningen. Hade det framgått hade LM närmare beskrivit hur LM uppnår samma eventuella mervärde som internationella organisationer genom sitt nära samarbete med externa samarbetspartners.

Oförklarliga skillnader i poängbedömning: I utvärderingen har under "Kundservice och kommunikation" som motivering angetts att det bedöms som positivt att både EBSCO och Swets har kontaktpersoner som hanterar varje kunds hela prenumerationsportfölj. Även LM har offererat dedikerad kontaktperson, vilket dock inte förefaller beaktats vid utvärderingen. Av motiveringen framgår vidare att Lärosätena ansett att LM:s "uppdateringsrutiner av titeldatabasen förefaller vara något sämre". Det framgår dock inte vad rutinerna jämförts med och inte heller framgår det av förfrågningsunderlaget vilka krav som rutinerna ska uppnå för att anses vara "Mycket väl godkända" etc. Sannolikt avses att Lärosätena bedömt att LM:s anbud varit sämre än ett annat anbud. Att bedömningen av anbuden bara gjorts genom en jämförelse av anbuden emellan visar även det på avsaknaden av tydliga kriterier och vägledning för poängsättningen. – Avseende underkriteriet "Elektroniska tidskrifter" har EBSCO tilldelats 100 poäng och LM 50 poäng. I motiveringen anges att "de prenumerationshanteringssystem som EBSCO och Swets erbjuder innehåller licensinformation från en ansenlig mängd förlag, vilket är positivt". Även LM:s prenumerationshanteringssystem innehåller licensinformation från en stor mängd förlag men till följd av att det inte angetts i förfrågningsunderlaget att detta skulle premieras vid utvärderingen har inte LM berört frågan specifikt i beskrivningen av sina rutiner och därmed fått sämre poäng vid utvärderingen. Antalet förlag vars licensinformation som anges i systemet kan även vara missvisande då ett förlag kan ha så lite som en utgiven titel, vad

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM

Sida 6
11384-11 E, 11457-11 E
11485-11 E

som är relevant är således antalet titlar vars licensinformation visas i systemet. Antalet förlag har således en begränsad relevans för att avgöra hur tillgänglig licensvillkoren är i systemet. Av LM:s anbud framgår att LM:s databas LibNet innehåller information om mer än 400 000 titlar från mer än 70 000 förlag och att denna information innefattar licensinformation och arkivrättigheter. Av motiveringen framgår även att stor vikt lagts vid de förebyggande åtgärder som EBSCO tillämpar för att säkerställa obruten access av elektroniska tidskrifter. Av punkt 5.6.2 i förfrågningsunderlaget framgår att en oavbruten access omfattas av kriteriet, men inte hur rutinerna ska vara utformade för att anses vara "mycket väl godkända". LM har tydligt beskrivit sina förebyggande åtgärder i punkt 5.6.2 men har trots detta enbart erhållit 50 poäng avseende kriteriet. Poängskillnaden går inte att förklara mot bakgrund av förfrågningsunderlaget.

Ej beaktat referenser: Enligt punkt 5.2.1 i förfrågningsunderlaget skulle de svar som utvärderas under kvalitetskriteriet säkerställas samt kompletteras genom referenstagning. Lärosätena beslutade vid utvärderingen att referenstagningen inte skulle användas vid utvärderingen. Den lilla "garanti" som referenserna utgjorde för att säkerställa att Lärosätenas bedömning är korrekt har därmed tagits bort vilket lett till att Lärosätenas bedömning inte "tryckprövas" mot anbudsgivarnas faktiska kunder. Lärosätenas utrymme för fritt skön har därmed ökat. Lärosätena har angett att referenstagningen strukits då flertalet referenser inte svarat, eller inte givit fullständigt svar på frågorna. Situationen hade dock sannolikt kunnat lösas genom att informera anbudsgivarna och ge dem möjlighet att själva påminna referenserna vilka de har upparbetade kontakter med eller genom att anbudsgivarna ombetts inkomma med nya referenser.

Lärosätena anser att ansökan ska avslås och anför i huvudsak följande. Upphandlingen är genomförd i enlighet med LOU. Även om förvaltningsrätten skulle finna att upphandlingen är behäftad med någon brist är denna brist inte av sådan art och dignitet att åtgärd enligt 16 kap. LOU är motive-

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM**Sida 7
11384-11 E, 11457-11 E
11485-11 E

rad. Om förvaltningsrätten skulle finna någon brist av art och dignitet som i och för sig motiverar åtgärd enligt 16 kap. LOU, så har LM inte lidit eller riskerat att lida skada av sådan brist. I vart fall har LM inte visat att så är fallet. Upphandlingen syftar till att tillgodose Lärosätenas behov av olika prenumerationer, såväl tryckta som elektroniska. Lärosätena har tidigare avropat tjänster avseende tidskriftsprenumerationer för ca 12 000 000 kr årligen, vilket inkluderar kostnaderna för själva prenumerationerna. För att hanteringen av tidskriftsprenumerationer i aktuell omfattning inte ska bli omöjlig att hantera för Lärosätena, krävs att kvalitén på tjänsterna håller en mycket hög nivå. Detta har Lärosätena säkerställt genom att tillämpa en utvärderingsmodell där kvalité ska utvärderas och ha en vikt mellan 60 – 80 procent.

Utvärderingsmodellen och utvärderingskriterierna. Olika leverantörer kan organisera sin verksamhet på olika sätt och använda olika rutiner, modeller, system och tekniska hjälpmedel för att säkerställa en hög kvalité. Lärosätena har inte full kännedom om hur samtliga leverantörer på marknaden har organiserat sin verksamhet i dessa avseenden. Lärosätena har därför inte på förhand kunnat beskriva exakt hur en optimal organisation, optimala rutiner, modeller och optimala system ska vara utformade. Om Lärosätena hade försökt sig på att göra detta hade Lärosätena inte haft möjlighet att dra nytta av de lösningar som leverantörer, genom sin erfarenhet i branschen arbetat fram. Det är inte korrekt att den utvärderingsmodell som tillämpats saknar poängkriterier. Det är däremot korrekt att det av utvärderingsmodellen inte framgår exakt vad som skall offereras för att en viss poäng skall uppnås. Samtliga relativa utvärderingsmodeller fungerar på detta sätt. Hur utvärderingen skall gå till framgår dock tydligt av modellen.

Att EBSCO fått högre betyg än LM vad gäller Kundenservice och kommunikation. Lärosätena har här beaktat i vilken utsträckning snabb återkoppling och effektiv hantering av inkommande ärenden kan ske. EBSCO har i anbudet beskrivit sin supportorganisation och offererat support rörande akutärenden till och med kl. 21 00 på vardagar. Det är alltså inte förekomsten

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM**Sida 8
11384-11 E, 11457-11 E
11485-11 E

av kontor i andra tidszoner eller den stora internationella organisationen i sig, som motiverat skillnaden i poängsättning mellan EBSCO och LM utan det förhållande att EBSCO till skillnad från LM offererat support till och med kl. 21.00. Det kan knappast råda något tvivel om att utökad supporttid är en parameter av betydelse för hur snabbt återkoppling kan ske och hur effektivt ärenden kan hanteras. – Vidare motiveras den högre poängen genom att EBSCO har kontaktpersoner som hanterar varje kunds hela prenumerationsportfölj (både tryckt titlar och e-titlar). Enligt Lärosätenas erfarenhet drabbar ett problem avseende en tidsskriftsprenumeration inte sällan såväl den tryckta versionen av en tidsskrift som den elektroniska versionen. Lärosätena ser därför ett mervärde i att inte behöva ha kontakt med olika kontaktpersoner hos leverantören. LM har i denna del överhuvudtaget inte angett vad som gäller för tryckta tidsskrifter utan endast angett vad som gäller för elektroniska tidsskrifter. LM:s ERC-avdelning på 8 personer arbetar endast med elektroniska tidsskrifter. Samtliga kontaktpersoner handhar således inte både tryckta och elektroniska tidsskrifter. – Slutligen har högre poäng för EBSCO motiverats av att LM:s uppdateringsrutiner för titeldatabasen är något sämre än EBSCO:s. Lärosätena har bedömt att EBSCO:s system medför snabbare återkoppling och en mer effektiv hantering.

Att EBSCO fått högre betyg än LM vad gäller Elektroniska tidsskrifter. Avgörande har varit att EBSCO offererat ett prenumerationshanteringssystem som innehåller licensinformation från ett mycket stort antal förlag och att det framgår att EBSCO vidtar en rad förebyggande åtgärder för att säkerställa en obruten access av elektroniska tidsskrifter.

Referenshanteringen. Som framgår av förfrågningsunderlaget var bedömningen av referenser tänkt att utgöra en del av utvärderingen avseende utvärderingskriteriet. Lärosätena har gjort omfattande försök att kontakta samtliga referenter som angetts av anbudsgivarna. I ett flertal fall har dessa personer emellertid inte gått att nå eller inte besvarat Lärosätenas frågor. Lärosätena beslöt därför att inte beakta referensomdömena vid utvärderingen. Detta har inte på något sätt varit till LM:s nackdel. Det var endast

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM**Sida 9
11384-11 E, 11457-11 E
11485-11 E

en av de tre referenter som LM angett som besvarade Lärosätenas frågor, vilket skulle ha lett till 0 poäng för LM. Om referensomdömena hade beaktats vid utvärderingen skulle detta således ha lett till ett kraftigt poängavdrag för LM avseende utvärderingskriteriet Kvalitet. Som framgår utvärderingsprotokollet är LM den anbudsgivare som tjänat mest på att referenser inte beaktades vid utvärderingen. LM har således inte lidit eller riskerat att lida någon skada för det fall förvaltningsrätten skulle finna att Lärosätena agerat felaktigt i detta avseende. Det har inte varit möjligt, såsom LM påstår, att tillåta anbudsgivarna att inkomma med nya referenser, då detta hade utgjort otillåtna kompletteringar.

Om LM:s skada. LM har erhållit högsta poäng avseende samtliga underkriterier till utvärderingskriteriet "Kvalitet" utom två: "Kundservice och kommunikation" samt "Elektroniska tidskrifter". LM skulle inte ha vunnit upphandlingen ens om LM erhållit högsta poäng avseende underkriteriet "Kundservice och kommunikation", eftersom LM:s totalpoäng då skulle ha blivit 90,35 att jämföra med EBSCO:s totalpoäng om 94.

DOMSKÄL*Tillämpliga bestämmelser mm*

I 1 kap. 9 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 16 kap. 1 § LOU får en leverantör, som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 5 §, i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

I 16 kap. 5 § LOU anges att rätten, om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Högsta Förvaltningsdomstolen har funnit att de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagen om offentlig upphandling och gemenskapsrätten inte träds för när. (se RÅ 2002 ref 50)

Förfrågningsunderlaget

Förfrågningsunderlaget innehåller åtta avsnitt – 1. Inbjudan, 2. Administrativa bestämmelser, 3. Anbudshandläggning, 4. Prövning av anbudsgivare, 5. Kravspecifikation, 6. Förslag till kommersiella villkor, 7. Samarbetspartners och 8. Försäkran – framgår bland annat följande.

1. Inbjudan

1.1.2. Omfattning

Uppdraget avser prenumerations tjänster avseende svenska och utländska tidskrifter i såväl elektronisk som tryckt form och omfattar prenumerationer på tidskrifter och tidningar inom samtliga vetenskapsområden.

Tjänster enligt föregående ramavtal har avropats för ca 12 miljoner kronor årligen.

2. Administrativa bestämmelser

2.1.9 Kompletterande upplysningar

Vid oklarheter i förfrågningsunderlaget eller om ytterligare information önskas kontakta angivna kontaktpersoner. Detta bör i första hand ske via Tendsign, Frågor och svar-funktionen och i andra hand via e-post.

Om förfrågningsunderlaget behöver kompletteras med anledning av frågor från leverantör, eller av någon annan anledning, kommer skriftlig komplettering att sändas till samtliga kända underlagshämtare. Om underlaget hämtats anonymt är det leverantörs skyldighet att själv hålla sig informerad om eventuella kompletteringar.

Leverantör kan i efterhand endast återopa skriftlig kommunikation.

2.1.10. Anvisning för komplett anbud

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM

Sida 11
11384-11 E, 11457-11 E
11485-11 E

Anbudet ska omfatta svar på samtliga ställda krav och frågor i förfrågningsunderlaget.

----

3. Anbudshandläggning.

3.2 Anbudsutvärdering

3.2.1 Anbudsutvärdering

Utvärdering av de anbud som uppfyller leverantörsprövningen kommer att ske på följande sätt:

1. Prövning av att anbudsgivaren uppfyller samtliga obligatoriska krav på produkten.
2. De godkända anbuden utvärderas enligt nedan angivna utvärderingskriterier:

A. KVALITET (60-80%)

- Kundenservice och kommunikation 20%
- Information och prenumerationservice 15 %
- Konsoliderad service 15 %
- Elektroniska tidskrifter 25 %
- Fakturering 10 %
- Rapporter och statistik 10 %
- Övergång till annan agent 5 %

B. PRIS (20-40%)

- Procentuellt påslag 55 %
  - Svenska tidskrifter 25 %
  - Utländska tidskrifter 75 %
- Volymrabatt 20 %
  - Volymrabatt 1
  - Volymrabatt 2
  - Volymrabatt 3
  - Volym rabatt 4
  - Volymrabatt 5
- Konsoliderad service 25 %

Med kriteriet A. Kvalitet avses en samlad bedömning av svaren på i kravspecifikationen ställda krav och frågor enligt punkterna 5.2 – 5.8 och en samlad bedömning av referenstagningen enligt punkt 5.2.1.

Kvalitet kommer att bedömas enligt skalan:

Mycket väl godkänt 100 p

Väl godkänt 75 p

Godkänt 50 p

Undermåligt 25 p

Ej svar/ofullständigt svar 0 p

Med kriteriet B. Pris avses en bedömning av lämnade uppgifter enligt punkt 5.9. Priserna kommer att bedömas genom prisjämförelser. Om negativ prissättning förekommer, kommer samtliga priser/påslag att räknas om, med bibehållen relation sinsemellan, så att prisjämförelse kan ske.

3.2.2. Beslut

Det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn tagit till ovan angivna utvärderingskriterier kommer att antas.

4.4 Teknisk och Yrkesmässig kapacitet

4.4.2 Referenser

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM

Sida 12
11384-11 E, 11457-11 E
11485-11 E

Anbudsgivaren ska ha erfarenhet och kapacitet att leverera tjänster i den omfattning som efterfrågas. Anbudsgivaren ska redovisa tre tidigare uppdrag av liknande karaktär och beskriva deras förutsättningar, innehåll och lösningar.

Referenserna kommer att användas i utvärderingen under 5.2.1.
[härunder har angetts femton olika rubriker med fritextsvar för anbudsgivare]

5. Kravspecifikation

5.2. Referenser.

5.2.1 Referenser

Referenstagning kommer att ske genom att nedan frågor ställs till de referenter som angavs under punkt 4.4.2. Referenstagningen syftar till att säkerställa samt komplettera de svar rörande kvalitet och service som anges i avsnitt 5 – kravspecifikationen. Referenstagningen kommer att användas i bedömningen av respektive underkriterium i kravspecifikationen.

[här under har angetts sju olika frågor till referenter]

5.3 – 5.5

[härunder har för ett vart av underkriterierna Kundservice och kommunikation, Information och prenumerationsservice samt Konsoliderad service som ställts upp under kriteriet Kvalitet (se 3.2.1. ovan) ställts ett antal frågor att besvaras av anbudsgivaren, varav en del med ja/nej-svar där ett ja-svar ibland utgör kravgrans och en del med fritextsvar.]

5.6. Elektroniska tidskrifter

5.6.1. Rutiner

Rutiner ska finnas för att enkelt bereda slutanvändare tillgång till elektroniska tidskrifter i första hand direkt från utgivaren, såväl för elektroniska tidskrifter kopplade till tryckt bestånd som elektroniska tidskrifter utan koppling till tryckt bestånd. Användartillgången till elektroniska tidskrifter löses i första hand genom IP-access och i andra hand genom användaridentiteter och lösenord.

Rutiner ska finnas för att hantera all nödvändig administration kring upprättandet av access till köparens elektroniska tidskrifter såsom att skapa användarkonto, förmedla IP-nummer samt hantera licenser för köparens räkning.

Licensen, som är en överenskommelse mellan köpare och utgivaren av det elektroniska materialet, godkänns alltid av köparen och inte av säljaren som bara är mellanhand i sammanhanget.

Säljaren har sådana rutiner. (Ja/Nej svar)

Kravgräns Ja
Nej

Beskriv dessa rutiner. (Fritextsvar)

Säljaren löser användartillgång genom IP-adress (när förlaget så medger). (Ja/nej svar).

Kravgräns Ja
Nej

Säljaren bereder tillgång till och uppdaterar användartillgången till elektroniska tidskrifter, såväl nybeställda som förnyade

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM

Sida 13
11384-11 E, 11457-11 E
11485-11 E

tidskrifter. (Ja/Nej svar).

Kravgräns Ja
Nej

5.6.2. Kontroll och uppdatering

Kontroll och uppdatering av prenumerationer ska göras kontinuerligt för att säkerställa tillgång utan avbrott vid förnyelser. Säljaren ska verka för kontinuerlig access till de elektroniska tidskrifterna, även då tidskrifterna byter leverantör. Skulle access till en elektronisk tidskrift upphöra, ska säljaren ha sådana rutiner och kontakter med förläggaren att accessen återfås snarast. Ändras förutsättningarna kring accessen vid ett leverantörbytte med avseende på pris eller accessmetod, ska köparen kontaktas innan ny access upprättas.

Säljaren bör verka för att köparens en gång förvärvade volymer av elektroniska tidskrifter bibehålles även när en prenumeration är avslutad.

Säljaren har sådana rutiner. (Ja/Nej svar)

Kravgräns Ja
Nej

Beskriv dessa rutiner. (Fritextsvar)

5.6.3. E-prenumerationer

5.7 – 5.9

[härunder har för ett vart av underkriterierna Fakturering, Rapport och statistik samt Övergång till annan agent, som ställts upp under kriteriet Kvalitet (se 3.2.1. ovan) ställts ett antal frågor att besvaras av anbudsgivaren, varav en del med ja/nej-svar där ett ja-svar ibland utgör kravgräns och en del med fritextsvar.]

Tilldelningsbeslutet

Samtliga anbudsgivare uppfyllde obligatoriska krav såväl avseende anbudsgivare som föremålet för upphandlingen. Det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet har antagits utifrån i förfrågningsunderlaget angivna, viktade utvärderingskriterier: A Kvalitet 70 % och B Pris 30 %.

Avseende underkriteriet "Kundservice och kommunikation" fick EBSCO 100 poäng och LM fick 75 poäng. Avseende underkriteriet "Elektroniska tidskrifter" fick EBSCO 100 poäng och LM 50 poäng. Poängsättningen har kommenterats enligt följande.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM

Sida 14
11384-11 E, 11457-11 E
11485-11 E

Kundservice och kommunikation.

Både EBSCO och Swets har stora internationella organisationer att luta sig mot, vilket kan underlätta hantering av ärende med utgivare då de har kontor som är baserade i andra tidszoner. Vidare bedöms det som positivt att både EBSCO och Swets har kontaktpersoner som hanterar varje kunds hela prenumerationsportfölj (både tryckta och e-titlar). Det har bedömts som negativt att Swets säger sig eventuellt behöva anställa fler personer för att klara av uppdraget, att LM:s uppdateringsrutiner av titeldatabasen förefaller vara något sämre och att BTJ:s rutiner vad gäller hantering av oregelbundna titlar inte håller samma nivå som övriga anbudsgivare.

Elektroniska tidskrifter

De prenumerationshanteringssystem om EBSCO och Swets erbjuder innehåller licensinformation från en ansenlig mängd förlag, vilket är positivt. I bedömningen läggs vidare stor vikt vid de förebyggande åtgärder, för att säkerställa obruten access av elektroniska tidskrifter, som EBSCO tillämpar.

Referenstagning.

I samband med utvärderingen skickades frågor till referenter ut via e-post. Efter en tid skickades en påminnelse via e-post till de referenter som inte besvarat frågorna. Trots detta var det fyra referenter som inte svarade överhuvudtaget. Detta drabbade framförallt LM där universitetet endast fick in svar från en av tre referenter. Dessutom var det endast två av 12 referenter som betygsatte samtliga frågor, med förklaring att man inte utnyttjade den service som efterfrågades i referenstagningen.

Med anledning av ovan beslutades att referenstagningen inte skulle användas i utvärderingen överhuvudtaget, eftersom den gav ett missvisande resultat. Referenternas svar varken säkerställde eller kompletterade svaren angivna svar i kravspecifikationen.

Förvaltningsrättens bedömning

Avsaknad av poängkriterier

LM har åberopat att avsaknaden av poängkriterier har lett till att Lärosätena haft fri prövningsrätt av anbudet.

I målet är det ostridigt att Lärosätena har använt en s.k. relativ utvärderingsmodell i upphandlingen. I en relativ utvärderingsmodell är värderingen beroende av andra anbud. För att värdera ett anbud måste alla andra anbud beaktas. Fråga är om modellen är utformad på sådant sätt att den strider mot LOU.

Av EG-domstolens praxis framgår att den upphandlande enheten inte endast är fri att välja kriterier för tilldelning av kontrakt, utan även att be-

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM

Sida 15
11384-11 E, 11457-11 E
11485-11 E

stämna viktning. Detta under förutsättning att en utvärdering kan göras på grundval av de tillämpade kriterierna i syfte att fastställa vilket anbud som är det mest fördelaktiga (C-448/01 p. 39).

Av förfrågningsunderlagets och kravspecifikationens ordalydelse framgår att, utöver att föremålet för upphandlingen skulle uppfylla ett antal ställda krav, anbudsgivaren även i vissa avseenden skulle lämna beskrivningar av offererad tjänst och att dessa beskrivningar skulle ligga till grund för poängsättning i de olika underkriterierna i kriteriet Kvalitet. För de olika poäng som skulle utdelas, 100, 75, 50, 25 eller 0, fanns dock inte angivet några kriterier. Lärosätena har genom att låta anbudsgivarna beskriva sina tjänster gett intresserade anbudsgivare möjlighet att redovisa sin bästa kvalitet i ett vart av de underrubriker där beskrivning efterfrågats och detta med kännedom om att kriteriet Pris inte hade avgörande betydelse för utvärderingen. Modellen är således klart och tydligt presenterad i förfrågningsunderlaget. Alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla anbudsgivare bör ha tolkat kriterierna för tilldelning på samma sätt, även om de inte exakt har kunnat avgöra hur de ska utforma sina anbud för att senare vid prövning rangordnas som den som bäst uppfyller kriterierna i utvärderingsmodellen. De gemenskapsrättsliga principerna om transparens och likabehandling har därmed tillgodosetts. Skäl att ingripa mot förfrågningsunderlaget saknas därmed.

Felaktig utvärdering

LM har åberopat att Lärosätena ej beaktat referenser och att LM:s anbud har bedömts felaktigt avseende kriterierna "Kundservice och kommunikation" och "Elektroniska tidskrifter" dvs. inte fått högsta poäng, 100 p, för vardera kriteriet eftersom Lärosätena premierat omständigheter som inte efterfrågats i förfrågningsunderlaget.

- Referenser (5.2)

Det är ostridigt att Lärosätena vid utvärderingen av anbuderna inte har beaktat inkomna referensomdömen vid utvärderingen och har därmed inte följt vad som angetts i förfrågningsunderlaget gällande hur utvärderingen skulle göras.

Förvaltningsrätten finner att Lärosätenas avsteg från vad som angetts i förfrågningsunderlaget inte har inneburit någon olikbehandling av anbuderna. Med hänsyn härtill och då det inte heller framkommer att LM, vars referenser obestrifft inte lämnat erforderliga svar, riskerat att lida skada av detta finner Förvaltningsrätten att skäl för ingripande på denna grund saknas.

- Elektroniska tidskrifter (5.6)

LM har som grund för att dess anbud i denna undergrupp också skulle tilldelas 100 poäng anført bl.a. följande. Även LM:s system innehåller licensinformation från en stor mängd förlag, men att LM inte har berört denna fråga specifikt i sitt anbud eftersom det inte angetts i förfrågningsunderlaget att detta skulle premieras vid utvärderingen. Vad gäller rutiner för att säkerställa obruten access av elektroniska tidskrifter har LM tydligt beskrivit sina förebyggande åtgärder under punkt 5.6.2. Lärosätena har i kommentarer till gjord utvärdering redovisat sina skäl till bedömning av underkriteriet "Elektroniska tidskrifter".

Förvaltningsrätten finner inte att det som LM framfört i denna del visar att Lärosätenas bedömning står i strid med åberopade gemenskapsrättsliga principer om likabehandling och transparens. Därmed saknas skäl för ingripande i denna del.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM

Sida 17
11384-11 E, 11457-11 E
11485-11 E

- Kundservice och kommunikation (5.3)

Vad gäller underkriteriet Kundservice och kommunikation kan av utvärderingsprotokollet utläsas även om LM skulle tilldelas 100 poäng för detta underkriterium skulle LM:s anbud inte uppnå så hög totalpoäng att LM hade kommit i fråga för tilldelning av kontraktet.

Den av Lärosätena gjorda poängsättningen i detta underkriterium är således sådan att LM inte lidit eller kunna komma att lida skada. Förutsättningar för åtgärd med stöd av 16 kap. 5 § LOU i denna del saknas därför. Därmed saknas skäl för förvaltningsrättens prövning av första ledet i 16 kap. 5 § LOU, dvs. om Lärosätena brutit mot 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag vad gäller åberopade brister i denna del.

Sammantaget finner förvaltningsrätten att det som LM har framfört inte utgör grund för att förordna om åtgärd mot aktuell upphandling. Ansökningen ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1B LOU)

Silja Klint

Rådman

Föredragande i målet har varit föredraganden Margaretha Fähræus.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1B LOU